

GHID DE BUNE PRACTICI

Pentru centrele EduFit din cadrul școlilor partenere

Împreună creștem, învățăm și ne bucurăm!

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 Axa prioritară 6: Educație și competențe.
EduFit Servicii integrate pentru copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate din
Regiunea Sud-Muntenia. Cod SMIS: 139729. Proiect cofinanțat din Fondul Social
European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020.

CUPRINS

1. Călătoria noastră EduFit - Introducere
2. Aventurile în tabere - Când devenim o echipă
3. Explorăm împreună - Excursii și descoperiri
4. Creăm și învățăm împreună - Activități socio-educative
5. Ne mișcăm și ne distrăm - Activități sportive
6. Suntem o familie EduFit - Construirea comunităților de copii
7. Sfaturi pentru îndrumători
8. Cutia cu comori - Resurse și idei

1. EDUFIT - CĂLĂTORIA NOASTRĂ

Bine ai venit în lumea colorată a centrelor EduFit!

Aici nu suntem doar elevi și profesori - suntem exploratori, artiști, sportivi, prieteni și, mai presus de toate, o comunitate unită. Centrele EduFit sunt acele locuri, în școlile-centre, unde copiii descoperă bucuria de a învăța altfel, de a se mișca și de a crește împreună.

Ce ne dorim pentru copiii noștri?

- Să strălucească prin descoperirea propriilor talente și pasiuni
- Să învețe unii de la alții, nu doar din cărți
- Să se simtă acceptați, valorizați și parte dintr-un grup
- Să crească sănătos, prin mișcare și activități în aer liber
- Să ducă acasă zâmbete și povești, nu doar teme

Vocea copiilor: "La EduFit am învățat că pot fi eu însumi și că fiecare dintre noi are ceva special de oferit." - Maria, 11 ani

2. AVENTURILE ÎN TABERE - CÂND DEVENIM O ECHIPĂ

Ce am învățat de la copii:

- Cei mai timizi copii pot deveni lideri când se simt în siguranță
- Magia taberelor stă în momentele neplanificate de conexiune
- Prietenii formate în tabere sunt adesea cele mai durabile
- Copiii au nevoie și de spații de autonomie, nu doar de activități dirijate

Idei prietenoase pentru tabere reușite:

Înainte de aventură:

- Organizați o "pre-întâlnire" unde copiii se pot cunoaște jucându-se și pot contribui la planul taberei
- Creați un "pașaport de tabără" personalizat pentru fiecare copil
- Implicați copiii în stabilirea "constituției taberei" - regulile pe care le decidem împreună
- Formați echipe mixte înainte de plecare pentru a stimula interacțiunile dintre copiii care nu se cunosc

În mijlocul aventurii:

- Începeți fiecare zi cu un "cerc al prieteniei" unde fiecare copil poate împărtăși o emoție sau o așteptare
- Organizați "rotația partenerilor" - activități care necesită schimbarea constantă a echipelor
- Creați "colțul nostalgiei" - un spațiu unde copiii pot merge când le e dor de casă, cu scrisori și mesaje de la părinți
- Implementați sistemul "buddy" - fiecare copil are un partener de care are grijă
- Organizați seri tematice conduse de copii (seara talentelor, seara poveștilor, seara jocurilor)

După aventură:

- Creați "lanțul amintirilor" - fiecare copil scrie pe o hârtie colorată un moment special și le legați împreună
- Organizați o "reuniune de tabără" după o lună pentru a reînvia conexiunile
- Încurajați corespondența între copii după tabără

Trucuri de facilitator: Acordați atenție "momentelor de aur" neplanificate - când copiii se conectează natural. Nu vă grăbiți să interveniți, uneori magia se întâmplă când adulții fac un pas în spate.

3. EXPLORĂM ÎMPREUNĂ - EXCURSII ȘI DESCOPERIRI

Ce am învățat de la copii:

- Copiii învață cel mai bine unii de la alții în contexte noi
- Întrebările lor sunt adesea mai valoroase decât răspunsurile noastre
- Timpul nestructurat pentru explorare este esențial pentru descoperiri autentice
- Excursiile creează "amintiri ancoră" la care copiii se raportează ulterior

Idei prietenoase pentru excursii:

Înainte de a porni:

- Organizați "consiliul exploratorilor" unde copiii pot vota și contribui la planificarea excursiei
- Creați echipe de "specialiști" - fiecare grup cercetează un aspect al locului pe care îl veți vizita
- Pregătiți "ochelarii detectivului" - fișe amuzante cu elemente de observat și întrebări de investigat

În timpul explorării:

- Implementați "reporterii zilei" - echipe rotative care documentează aventura pentru ceilalți
- Organizați "vânătoarea de conexiuni" - copiii descoperă legături între ce văd și ce au învățat la școală
- Creați momente de "sharing circle" - pauze scurte în care copiii împărtășesc descoperirile
- Includeți "provocări de echipă" care necesită cooperare și comunicare între copii

După explorare:

- Organizați un "festival al descoperirilor" unde copiii prezintă ce au învățat în moduri creative
- Creați împreună o "hartă a amintirilor" vizuale cu fotografiile și desene
- Scrieți scrisori de mulțumire persoanelor întâlnite, cu desene și impresii personale

Poveste de succes: "În excursia la rezervația naturală, am creat echipe mixte de 'cercetători'. Copiii timizi și cei populari s-au regăsit colaborând pentru a identifica specii de plante. La finalul zilei, un copil care abia vorbea la școală prezenta cu entuziasm descoperirile echipei sale."

4. CREĂM ȘI ÎNVĂȚĂM ÎMPREUNĂ - ACTIVITĂȚI SOCIO-EDUCAȚIONALE

Ce am învățat de la copii:

- Când un copil devine "expert" și îi învață pe alții, ambele părți câștigă
- Fiecare copil strălucește în contexte diferite
- Activitățile care permit exprimarea personală creează spații sigure pentru vulnerabilitate
- Proiectele de lungă durată construiesc relații profunde între copii

Idei prietenoase pentru activități socio-educative:

Cercuri de învățare colaborativă:

- "Atelierele micilor experți" - copiii predau celorlalți despre pasiunile lor
- "Biblioteca vie" - copiii devin "cărți vii" împărtășind povești personale sau cercetări
- "Provocarea soluțiilor creative" - grupuri mixte rezolvă probleme din comunitate
- "Clubul curiozității" - copiii adresează întrebări mari despre lume și cercetează împreună

Proiecte care unesc:

- "Grădina prieteniei" - copiii plantează și îngrijesc împreună o grădină
- "Jurnalul comunității noastre" - revistă creată de copii despre aventurile EduFit
- "Muzeul obiectelor importante" - fiecare copil prezintă un obiect semnificativ pentru el

- **"Podcast-ul copiilor"** - interviuri între copii despre pasiuni, temeri și vise

Spații pentru conexiuni autentice:

- **"Cercul emoțiilor"** - spațiu săptămânal unde copiii pot discuta despre ce simt
- **"Banca prieteniei"** - loc special în centrul EduFit unde copiii pot merge când vor să vorbească
- **"Cutia cu complimente"** - copiii scriu mesaje pozitive pentru colegi

Vocea copiilor: "La începutul anului nu vorbeam cu nimeni din clasă. Apoi am descoperit că Matei și cu mine suntem pasionați de astronomie. Acum avem un club întreg!" - David, 10 ani

5. NE MIȘCĂM ȘI NE DISTRĂM - ACTIVITĂȚI SPORTIVE

Ce am învățat de la copii:

- Jocurile inventate de ei sunt adesea mai antrenante decât cele impuse
- Cooperarea, nu competiția, creează cele mai frumoase momente sportive
- Mișcarea este mai distractivă când include elemente de imaginație și poveste
- Copiii cu abilități diferite pot străluci când sportul este adaptat incluziv

Idei prietenoase pentru activități sportive:

Jocuri care unesc:

- **"Olimpiada prieteniei"** - competiții amuzante în echipe mixte care se schimbă constant
- **"Sportul inventat"** - copiii creează propriile jocuri cu reguli și le predau celorlalți
- **"Provocarea colaborării"** - jocuri unde succesul depinde de cooperarea tuturor
- **"Ștafeta talentelor"** - fiecare copil adaugă o mișcare și se creează un dans al grupului

Mișcare pentru toți:

- Adaptați jocurile astfel încât fiecare copil să poată participa într-un rol valoros
- Creați **"cărți de identitate sportivă"** unde fiecare copil notează progresul personal
- Organizați **"circuite ale încrederii"** unde copiii se ghidează reciproc prin provocări
- Implementați **"rotația liderilor"** - fiecare copil conduce pe rând un joc sau un exercițiu

Conectarea prin mișcare:

- **"Dansul comunității"** - o coregrafie simplă care devine ritualul grupului
- **"Jocuri din jurul lumii"** - copiii învață și predau jocuri tradiționale din diferite culturi
- **"Aventura în natură"** - trasee de orientare unde copiii rezolvă provocări în echipă

Trucuri de facilitare: "Am observat că atunci când un copil care de obicei este lăsat la urmă în echipe devine căpitan sau arbitru, atitudinea întregului grup se schimbă. Rotația rolurilor de lider în sport a transformat dinamica grupului nostru."

6. FAMILIA EDUFIT - CONSTRUIREA COMUNITĂȚILOR DE COPII

Ce am învățat de la copii:

- Sentimentul de apartenență este cel mai important factor pentru fericirea lor
- Rolurile și responsabilitățile construiesc identitatea de grup
- Ritualurile simple dar constante creează siguranță emoțională
- Conflictele rezolvate constructiv întăresc, nu slăbesc, comunitatea

Idei prietenoase pentru construirea comunității:

Crearea identității de grup:

- Organizați un "**conciliu al numelui**" unde copiii decid cum să se numească grupul lor
- Creați împreună un "**steag al valorilor**" - fiecare copil contribuie cu un simbol important
- Stabiliți "**tradițiile noastre**" - ritualuri speciale pentru aniversări, realizări, întâmpinarea membrilor noi
- Amenajați un "**perete al amintirilor**" cu fotografii și creații actualizate constant

Conectarea autentică:

- Implementați sistemul "**prietenul secret al săptămânii**" - fiecare copil face gesturi drăguțe pentru altul
- Organizați "**mesele împărtășirii**" - picnicuri unde copiii aduc mâncare pentru a o împărți
- Creați "**cercul recunoștinței**" - ritual de încheiere a zilei unde fiecare mulțumește cuiva
- Implementați "**consiliul copiilor**" - structură prin care ei decid aspecte ale programului

Rezolvarea provocărilor împreună:

- Stabiliți un "**colț al păcii**" - spațiu dedicat pentru rezolvarea conflictelor
- Instruiți "**mediatori**" dintre copii care ajută colegii să comunice în situații dificile
- Creați un "**ritual de reparare**" - mod constructiv de a rezolva greșelile și neînțelegerile
- Organizați periodic "**cercuri de feedback**" unde copiii pot exprima ce funcționează și ce ar putea fi îmbunătățit

Poveste de succes: "La început eram doar elevi din clase diferite. Apoi am creat 'Tribul Curcubeului' cu ritualul nostru de salut, cu valorile și cântecul nostru. Acum, când ne întâlnim pe holurile școlii, facem semnul secret al tribului și ne simțim conectați chiar și în afara centrului EduFit."

7. SFATURI PENTRU ÎNDRUMĂTORI

Cum creăm spații sigure pentru conexiuni autentice:

- Fiți **facilitatori, nu directori** - ghidați subtil și permiteți copiilor să conducă
- Practicați "**ascultarea activă**" - acordați atenție completă când un copil vorbește
- Observați **dinamica grupului** și interveniți delicat pentru a include copiii marginalizați
- Creați "**momentele wow**" - experiențe memorabile care unesc grupul
- Oferiți "**oglină pozitivă**" - reflectați copiilor calitățile și contribuțiile lor unice

Idei pentru facilitarea interacțiunilor:

- "**Sistemul rotației**" - asigurați-vă că toți copiii interacționează cu toți ceilalți
- "**Provocări în echipe aleatorii**" - formați constant grupuri diferite
- "**Spațiul și timpul**" - organizați mediul fizic pentru a încuraja interacțiunea (cercuri, nu rânduri)
- "**Întrebările conectoare**" - oferiți prompt-uri care stimulează conversații autentice
- "**Feedback sandwich**" - învățați copiii să ofere feedback constructiv învelit în aprecieri

Reflecție de facilitator: "Am învățat să fiu răbdător și să permit momentele de 'haos creativ'. Uneori, când copiii păreau cel mai dezorganizați, se nășteau cele mai frumoase conexiuni și idei. Rolul meu nu este să controlez, ci să creez spațiul sigur în care magia interacțiunilor să se poată întâmpla."

8. CUTIA CU COMORI - RESURSE ȘI IDEI

Jocuri pentru conectare:

- "**Pânza de păianjen**" - copiii aruncă un ghem de ață spunând ceva frumos despre persoana către care îl aruncă
- "**Interviurile în perechi**" - copiii se intervievează reciproc și apoi prezintă partenerul
- "**Sculptura umană**" - grupuri creează forme sau concepte folosind corpurile lor
- "**Povestea în lanț**" - fiecare adaugă o propoziție la o poveste colectivă

Ritualuri de grup:

- "**Cercul de dimineață**" - mod de a începe ziua conectați
- "**Cutia cu complimente**" - sistem pentru mesaje pozitive între copii
- "**Jurământul grupului**" - text creat împreună și repetat în momente importante
- "**Dansul EduFit**" - mișcări simple care devin semnătura grupului

Instrumente pentru facilitatori:

- Template pentru "**Harta relațiilor**" - instrument pentru observarea dinamicii grupului
- Model de "**Jurnal de observație**" - pentru documentarea interacțiunilor și progresului
- Colecție de "**Întrebări de reflecție**" - pentru facilitarea conversațiilor de grup
- Lista de "**Semnale de atenție**" - indicii că un copil poate avea nevoie de sprijin

"În centrele EduFit nu doar învățăm împreună, ci creștem împreună - ca prieteni, ca echipă, ca o mică familie."

Acest ghid este un document viu. Adăugați propriile povești de succes, fotografiile și idei pentru a-l face cu adevărat al comunității voastre EduFit!

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020.

Editorul materialului: Fundația Didactica

Data publicării: februarie 2023

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

